

Số: /QĐ-BCĐ

Gia Lai, ngày 04 tháng 9 năm 2021

QUYẾT ĐỊNH

Về việc ban hành quy trình xử lý thi hài người tử vong mắc bệnh
viêm đường hô hấp cấp do vi rút SARS-Cov-2 tại cộng đồng và cơ sở y tế

TRƯỞNG BAN CHỈ ĐẠO PHÒNG, CHỐNG DỊCH COVID-19 TỈNH GIA LAI

Căn cứ Luật Phòng, chống bệnh truyền nhiễm ngày 21/11/2007;

Căn cứ Nghị định số 101/2010/NĐ-CP ngày 30/9/2010 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Phòng, chống bệnh truyền nhiễm về áp dụng biện pháp cách ly y tế, cưỡng chế cách ly y tế và chống dịch đặc thù trong thời gian có dịch;

Căn cứ Quyết định số 170/QĐ-TTg ngày 30/01/2020 của Thủ tướng Chính phủ về việc thành lập Ban Chỉ đạo Quốc gia phòng, chống dịch bệnh viêm đường hô hấp cấp do chủng mới của vi rút Corona gây ra;

Căn cứ Quyết định số 56/2010/QĐ-TTg ngày 16/9/2010 của Thủ tướng Chính phủ về việc quy định thẩm quyền thành lập, tổ chức và hoạt động của Ban Chỉ đạo chống dịch các cấp;

Căn cứ Quyết định số 2233/QĐ-BCĐQG ngày 29/5/2020 của Ban Chỉ đạo Quốc gia về việc ban hành hướng dẫn xử lý thi hài người tử vong mắc bệnh viêm đường hô hấp cấp do vi rút SARS-CoV-2 trong cộng đồng;

Căn cứ Quyết định số 5188/QĐ-BYT ngày 14/12/2020 của Bộ trưởng Bộ Y tế ban hành Hướng dẫn phòng và kiểm soát lây nhiễm SARS-CoV-2 trong cơ sở khám bệnh, chữa bệnh;

Xét đề nghị của Sở Y tế,

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Ban hành kèm theo Quyết định này Quy trình xử lý thi hài người tử vong do mắc bệnh viêm đường hô hấp cấp do virut SARS-CoV-2 tại cộng đồng và cơ sở y tế.

Điều 2. Quy trình xử lý thi hài người tử vong do mắc bệnh viêm đường hô hấp cấp do virus SARS-CoV-2 tại cộng đồng và cơ sở y tế được áp dụng tại cơ sở y tế, cộng đồng, nhà tang lễ, nghĩa trang, phương tiện vận chuyển thi hài (*Quy trình kèm theo*).

Điều 3. Quyết định này có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký ban hành.

Điều 4. Các thành viên Ban Chỉ đạo phòng, chống dịch COVID-19 của tỉnh, Thủ trưởng cơ quan, đơn vị, Chủ tịch Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này./.

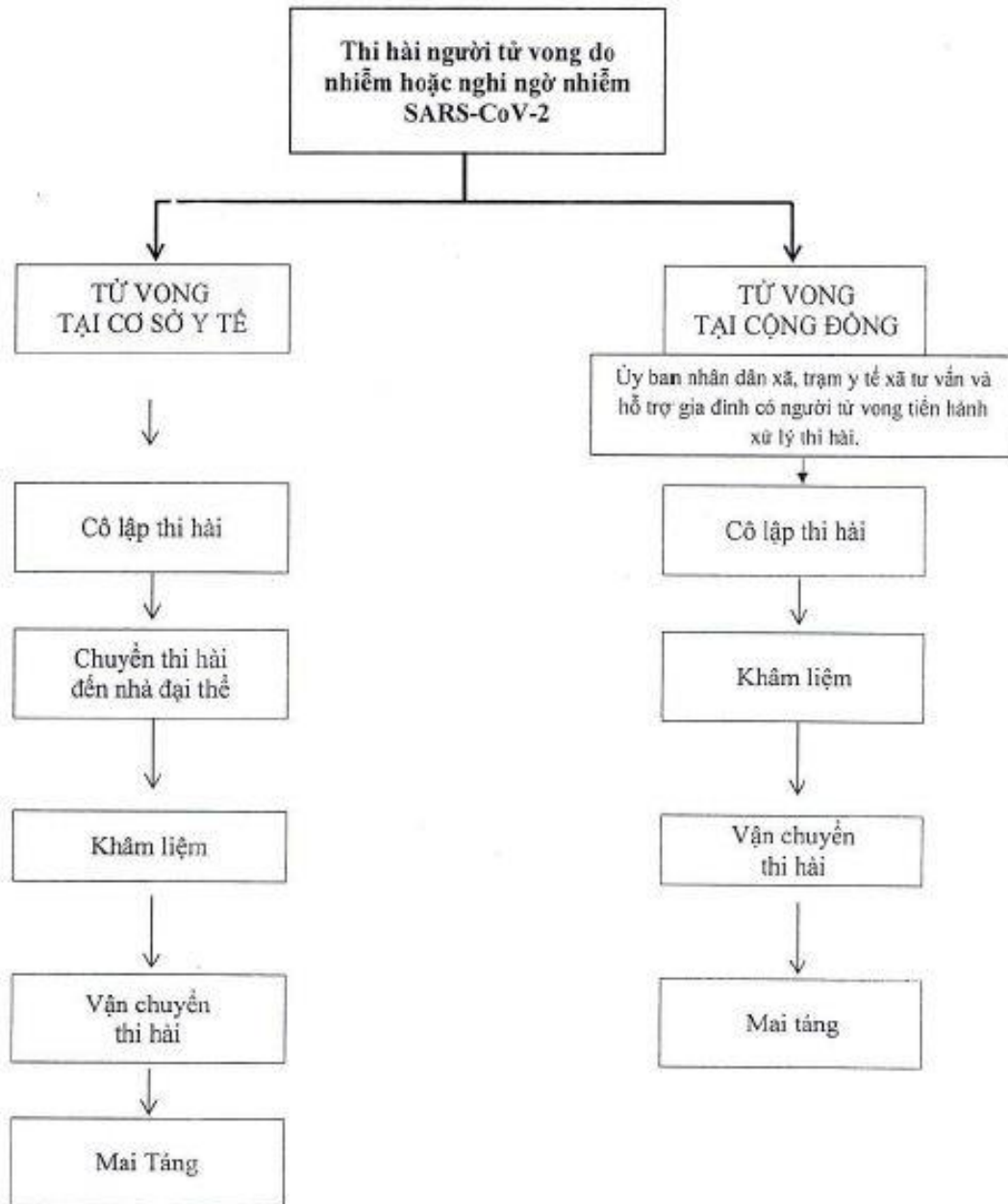
Nơi nhận:

- Như Điều 4;
- Thường trực Tỉnh ủy (báo cáo);
- Chủ tịch, các PCT.UBND tỉnh (b/c);
- CVP, các PCVP.UBND tỉnh;(b/c)
- UBND các huyện, thị xã, tp; (t/h)
- Lưu: VT, BCD.

**TM. BAN CHỈ ĐẠO
KT. TRƯỞNG BAN
PHÓ TRƯỞNG BAN**

**Nguyễn Đình Tuấn
PHÓ GIÁM ĐỐC SỞ Y TẾ**

**QUY TRÌNH XỬ LÝ THI HẢI NGƯỜI TỬ VONG DO NHIỄM
HOẶC NGHI NGỜ NHIỄM COVID-19**

* **Mai táng:** là phương án duy nhất do tỉnh Gia Lai chưa có đài hóa táng.

- Thi hải người bệnh tử vong tại địa phương nào, giao địa phương đó xử lý mai táng tại nghĩa trang của địa phương.

- Trong trường hợp số ca tử vong tăng cao, vượt quá khả năng bố trí vị trí mai táng của địa phương. Chủ tịch UBND huyện phải báo cáo Ủy ban nhân dân tỉnh, để căn cứ vào tình hình thực tế UBND tỉnh sẽ có phương án bố trí xây dựng vị trí mai táng.

PHẦN I : QUY TRÌNH
XỬ LÝ THI HÀI NGƯỜI TỬ VONG DO NHIỄM HOẶC NGHI NGỜ
NHIỄM VI RÚT SARS-COV-2 TẠI CỘNG ĐỒNG

(Ban hành kèm theo Quyết định số: /QĐ-BCĐ ngày 04 tháng 9 năm 2021 của
Ban Chỉ đạo phòng, chống dịch bệnh Covid-19 tỉnh Gia Lai)

I. Mục đích

Phòng ngừa lây lan dịch COVID-19 tại cộng đồng.

II. Phạm vi và đối tượng áp dụng

- Áp dụng trong trường hợp dịch COVID-19 ở cấp độ 5 theo quy định của Ban Chỉ đạo quốc gia về phòng chống dịch COVID-19 và khả năng có người tử vong do nhiễm SARS-CoV-2 tại cộng đồng.

- Nơi có người tử vong do nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm SARS-CoV-2 (sau đây gọi chung là người tử vong do nhiễm SARS-CoV-2) tại cộng đồng, nghĩa trang, phương tiện vận chuyển.

- Người tham gia xử lý thi hài người tử vong do nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm SARS-CoV-2 (sau đây gọi chung là thi hài nhiễm SARS-CoV-2), người tiếp xúc gần với người tử vong do/thi hài nhiễm SARS-CoV-2 và người tiếp xúc với người tiếp xúc gần với người tử vong do/thi hài nhiễm SARS-CoV-2.

- Các cơ quan, đoàn thể, tổ chức có liên quan đến người tử vong do nhiễm SARS-CoV-2.

- Thi hài nghi ngờ nhiễm SARS-CoV-2 tại cộng đồng được xác định như sau:

+ Người tử vong có ít nhất một trong các triệu chứng: sốt, ho, đau rát họng, khó thở hoặc viêm phổi trước khi tử vong;

+ Người tử vong có tiếp xúc với người nhiễm SARS-CoV-2 trong vòng 14 ngày tính từ thời điểm được xác định tử vong trở về trước;

+ Khu vực người tử vong lưu trú có ít nhất 01 trường hợp xác định nhiễm COVID-19;

+ Người tử vong tại các địa điểm công cộng mà không xác định được nguyên nhân tử vong.

III. Xử lý thi hài nhiễm SARS-CoV-2

Thi hài người nhiễm SARS-CoV-2 phải được mai táng trong trường hợp không thực hiện được việc hỏa táng.

1. Chuẩn bị phương tiện, dụng cụ, hóa chất

- Phương tiện làm sạch: thùng/xô, giẻ lau, bình/máy phun khử khuẩn...
- Túi đựng thi hài, túi đựng chất thải lây nhiễm có màu vàng.
- Phương tiện bảo vệ cá nhân là các phương tiện sử dụng 01 lần gồm:
 - + Khẩu trang y tế.
 - + Kính bảo hộ che mắt.
 - + Quần áo phòng dịch chống thấm.
 - + Mũ chụp tóc trùm kín đầu và cổ.
 - + Găng tay cao su.
 - + Ủng cao su hoặc bao che giày chống thấm.
- Dung dịch khử khuẩn bề mặt.
- Dung dịch khử khuẩn tay.

2. Các bước xử lý thi hài nhiễm SARS-CoV-2

Ngay khi có người tử vong do nhiễm SARS-CoV-2, việc xử lý thi hài cần thực hiện ngay như sau:

2.1. Gọi điện thông báo cho chính quyền, cơ quan y tế địa phương hoặc Sở Y tế (điện thoại: **0966.881.717**) để được tư vấn, hỗ trợ tiến hành xử lý thi hài. Hạn chế người không có nhiệm vụ vào khu vực có người tử vong do nhiễm SARS-CoV-2, trừ nhân viên y tế và người tham gia xử lý thi hài.

2.2. Xử lý thi hài do nhiễm SARS-CoV-2:

- Bọc thi hài trong túi đựng thi hài: sử dụng vật liệu chống thấm lót bên trong túi đựng thi hài và đóng kín túi. Trường hợp không có túi đựng thi hài, quấn kín thi hài bằng 01 lớp vải cotton dày, sau đó bọc kín thi hài bằng 01 lớp ni-lon và dán hoặc buộc chặt. Sử dụng thẻ hoặc miếng dán cảnh báo “THI HÀI NHIỄM SARS-COV-2” ở bên ngoài túi.

- Lau khử khuẩn bên ngoài túi đựng thi hài bằng dung dịch khử khuẩn bề mặt. Ưu tiên sử dụng dung dịch chứa 0,5% Clo hoạt tính.

2.3. Khâm liệm thi hài do nhiễm SARS-CoV-2:

Phải khâm liệm thi hài trong vòng 6 giờ kể từ khi tử vong hoặc khi phát hiện thi hài.

- Lót một tấm ni-lon lớn đủ để bao bọc thi hài dưới đáy quan tài, đặt thi hài lên tấm ni-lon đã lót dưới đáy quan tài và gói kín.

- Đóng kín quan tài. Kiểm tra và dán kín các khe hở của quan tài để đảm bảo không bị rò rỉ dịch ra ngoài.

- Lau toàn bộ quan tài bằng dung dịch khử khuẩn bề mặt.

2.4. Khử khuẩn, xử lý môi trường toàn bộ khu vực, buồng, phòng có người tử vong:

- Thu gom toàn bộ rác thải bao gồm đồ vải, vật dụng cá nhân cần thải bỏ của người tử vong, phương tiện bảo vệ cá nhân và các chất thải phát sinh trong quá trình xử lý thi hài. Rác thải được thu gom vào túi màu vàng đầu tiên và buộc chặt miệng túi. Sau đó cho túi thứ nhất vào một túi màu vàng thứ hai, tiếp tục buộc chặt miệng túi. Bên ngoài túi màu vàng thứ hai phải dán nhãn “CHẤT THẢI CÓ NGUY CƠ CHỨA SARS-CoV-2” và đưa đi xử lý theo quy định.

- Xử lý toàn bộ các bề mặt khu vực có người tử vong bằng dung dịch khử khuẩn bề mặt:

+ Lau các bề mặt cần khử khuẩn bằng dung dịch khử khuẩn theo nguyên tắc từ chỗ sạch đến chỗ bẩn, từ trong ra ngoài, từ trên xuống dưới.

+ Các vị trí lau:

* Phòng đặt thi hài: nền nhà, tường, giường người tử vong, bàn ghế, tủ quần áo, tay nắm cửa...

* Các khu vực khác trong nhà: nền nhà, tường, bồn cầu, vòi nước, khu bếp, cửa sổ, cửa ra vào....

* Trường hợp người tử vong do nhiễm SARS-CoV-2 được phát hiện tại nơi công cộng thì khử khuẩn toàn bộ khu vực phát hiện người tử vong và khu vực xung quanh địa điểm phát hiện người tử vong cũng như các khu vực có liên quan.

- Sau khi xử lý xong thi hài thì tất cả những người tham gia đều phải vệ sinh tay bằng rửa sạch tay với nước sạch và xà phòng, sau đó khử khuẩn tay bằng dung dịch sát khuẩn tay.

2.5. Vận chuyển thi hài nhiễm SARS-CoV-2

- Vận chuyển quan tài tới nơi mai táng.

- Người đi cùng phương tiện vận chuyển quan tài của người tử vong phải mang đầy đủ phương tiện bảo vệ cá nhân.

- Ngay sau khi vận chuyển quan tài tới nơi mai táng phải khử khuẩn toàn bộ bề mặt phương tiện chở quan tài bằng dung dịch khử khuẩn bề mặt.

- Sau khi khử khuẩn phương tiện vận chuyển quan tài, người tham gia vận chuyển tháo, cởi bỏ các phương tiện bảo vệ cá nhân theo quy định; Vệ sinh tay bằng

rửa sạch tay với nước sạch và xà phòng, sau đó khử khuẩn tay bằng dung dịch sát khuẩn tay.

2.6. Mai táng

- Chọn nơi đất cao, cuối hướng gió, không bị ngập úng để đào huyệt. Cần tiến hành việc mai táng thi hài trong vòng 24 giờ kể từ khi tử vong.

- Sau khi hoàn tất mai táng, người tham gia mai táng tháo, cởi bỏ các phương tiện bảo vệ cá nhân theo quy định; vệ sinh tay bằng rửa sạch tay với nước sạch và xà phòng, sau đó khử khuẩn tay bằng dung dịch sát khuẩn tay.

2.7. Phương tiện bảo vệ cá nhân:

- Những người tham gia xử lý, khâm liệm, vận chuyển, mai táng thi hài; khử khuẩn và xử lý môi trường luôn mang phương tiện bảo vệ cá nhân và thực hành mặc vào, tháo bỏ phương tiện bảo vệ cá nhân theo đúng quy định.

- Các phương tiện bảo vệ cá nhân sau khi tháo bỏ phải được thu gom vào túi màu vàng đầu tiên và buộc chặt miệng túi. Sau đó cho túi thứ nhất vào một túi màu vàng thứ hai, tiếp tục buộc chặt miệng túi. Bên ngoài túi màu vàng thứ hai phải dán nhãn “CHẤT THẢI CÓ NGUY CƠ CHỨA SARS-CoV-2” và đưa đi xử lý theo quy định.

3. Xử lý đối với người tiếp xúc với người tử vong do/thi hài nhiễm SARS-CoV-2

Những người tiếp xúc với người tử vong do/thi hài nhiễm SARS-CoV-2 phải thực hiện cách ly phòng bệnh theo quy định:

3.1. Người tiếp xúc gần với thi hài (người tiếp xúc vòng 1):

Tổ chức điều tra, rà soát, lập danh sách tất cả người tiếp xúc gần với thi hài để ghi nhận thông tin về địa chỉ nhà, nơi lưu trú, số điện thoại cá nhân; tên và số điện thoại của người nhà khi cần báo tin. Tổ chức cách ly cụ thể như sau:

- Cách ly ngay tại cơ sở y tế 14 ngày kể từ ngày tiếp xúc lần cuối với thi hài. Trong trường hợp các cơ sở y tế không đủ chỗ cách ly thì ưu tiên cách ly những người sống cùng hộ gia đình, cùng nhà với thi hài tại cơ sở y tế, những người tiếp xúc gần khác thì cho cách ly tại cơ sở cách ly tập trung dành riêng cho những người tiếp xúc gần.

- Lấy mẫu bệnh phẩm xét nghiệm SARS-CoV-2.

+ Nếu kết quả xét nghiệm dương tính với SARS-CoV-2 thì xử lý như ca bệnh xác định (F0).

+ Nếu kết quả xét nghiệm âm tính với SARS-CoV-2 thì tiếp tục cách ly, theo dõi sức khỏe hàng ngày (đo thân nhiệt, phát hiện các triệu chứng) tại cơ sở y tế hoặc cơ sở cách ly tập trung đủ 14 ngày kể từ ngày tiếp xúc lần cuối với thi hài. Trong quá

trình theo dõi nếu xuất hiện triệu chứng nghi ngờ mắc bệnh thì tiếp tục lấy mẫu bệnh phẩm xét nghiệm SARS-CoV-2. Sau 14 ngày kể từ ngày tiếp xúc lần cuối với thi hài nếu không xuất hiện triệu chứng nghi ngờ mắc bệnh thì kết thúc việc cách ly.

3.2 Người tiếp xúc với người tiếp xúc gần (người tiếp xúc vòng 2)

- Yêu cầu cách ly tại nhà và hướng dẫn cách tự phòng bệnh và tự theo dõi sức khỏe trong khi chờ kết quả xét nghiệm của người tiếp xúc vòng 1:

+ Nếu kết quả xét nghiệm của người tiếp xúc vòng 1 dương tính với SARS-CoV-2 thì chuyển cấp cách ly người tiếp xúc vòng 2 lên thành người tiếp xúc vòng 1.

+ Nếu kết quả xét nghiệm của người tiếp xúc vòng 1 âm tính với SARS-CoV-2 thì người tiếp xúc vòng 2 được kết thúc việc cách ly.

3.3. Phòng chống lây nhiễm cho người tiếp xúc

- Thực hiện triệt để các biện pháp phòng hộ cá nhân như đeo khẩu trang y tế chuyên dụng; kính đeo mắt; găng tay, quần áo phòng hộ, mũ bảo hộ; bao giày ... trong quá trình tiếp xúc với thi hài.

- Rửa tay ngay bằng xà phòng và dung dịch sát khuẩn trước và sau mỗi lần tiếp xúc.

- Hạn chế tiếp xúc gần và giảm thiểu tối đa thời gian tiếp xúc với thi hài.

- Lập danh sách, theo dõi sức khỏe hàng ngày người tiếp xúc gần với thi hài. Khi có các triệu chứng nghi ngờ mắc bệnh, thì thực hiện cách ly, quản lý điều trị và lấy mẫu bệnh phẩm xét nghiệm theo đúng quy định.

- Không bố trí người mang thai, đang nuôi con nhỏ dưới 24 tháng, mắc bệnh mạn tính (hen phế quản, tim phổi mạn, suy thận, suy gan, suy tim, ung thư, đái tháo đường, suy giảm miễn dịch ...) tham gia các công việc có tiếp xúc trực tiếp với ca bệnh xác định, ca bệnh nghi ngờ mắc COVID-19, thi hài.

PHẦN II: QUY TRÌNH

XỬ LÝ THI HÀI NGƯỜI TỬ VONG DO NHIỄM HOẶC NGHI NGỜ NHIỄM VI RÚT SARS-COV-2 TẠI CƠ SỞ Y TẾ

(Ban hành kèm theo Quyết định số: /QĐ-BCĐ ngày 04 tháng 9 năm 2021 của Ban Chỉ đạo phòng, chống dịch bệnh Covid-19 tỉnh Gia Lai)

1. Mục đích

- Nhân viên y tế (NVYT) xử lý đúng và nghiêm ngặt quy trình, quy định khi xử lý thi hài nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm SARS-CoV-2.
- Phòng ngừa lây nhiễm SARS-CoV-2 cho NVYT và người nhà người bệnh, người tham dự tang lễ và cộng đồng.

2. Phạm vi áp dụng

- Khoa Giải phẫu bệnh, nhà đại thể và các khoa lâm sàng có người nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm SARS-CoV-2 tử vong.
- NVYT và người nhà người bệnh trực tiếp có tiếp xúc với thi hài người nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm SARS-CoV-2.

3. Nguyên tắc chung

- Áp dụng triệt để các biện pháp phòng ngừa chuẩn và phòng ngừa cách ly theo đường tiếp xúc và giọt bắn khi vận chuyển, xử lý thi hài.
- Chỉ NVYT có nhiệm vụ, người nhà người bệnh đã được hướng dẫn quy trình phòng ngừa và được trang bị đầy đủ phương tiện PHCN phù hợp mới được tham gia xử lý thi hài người nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm SARS-CoV-2.
- Đảm bảo không phát tán mầm bệnh trong quá trình xử lý, vận chuyển, hỏa táng và mai táng thi hài người nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm SARS-CoV-2.
- Chuyển người bệnh cách ly khác trong buồng bệnh (nếu có) sang buồng cách ly khác trước khi thực hiện xử lý thi hài.
- Thi hài người nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm SARS-CoV-2 phải được hỏa táng, chỉ mai táng trong trường hợp không thực hiện được việc hỏa táng.
- Thi hài phải được khám liệm càng sớm càng tốt và hỏa táng hoặc mai táng trong vòng 24 giờ kể từ khi tử vong.
- Tất cả các chất thải phát sinh trong quá trình xử lý, vận chuyển, hỏa táng hoặc mai táng thi hài người nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm SARS-CoV-2 phải được xử lý như chất thải lây nhiễm.

4. Phương tiện

4.1. Phương tiện vận chuyển, bảo quản và xử lý thi hài

- Xe, cồng vận chuyển thi hài phải được vệ sinh khử khuẩn ngay sau mỗi lần sử dụng.

- Túi chuyên dụng đựng thi hài, trường hợp không có thì phải có túi nilon không thấm nước có khóa kéo, bảo đảm độ bền cơ học, kích thước phù hợp và ga giường sử dụng một lần.

- Buồng lạnh bảo quản thi hài hoặc buồng giữ thi hài được trang bị phương tiện rửa tay, hóa chất khử khuẩn bề mặt, sàn nhà và các phương tiện vệ sinh khử khuẩn bề mặt.

4.2. Phương tiện phòng hộ cá nhân, vệ sinh tay và thu gom chất thải

Tại khoa lâm sàng có người nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm SARS-CoV-2 và tại nhà đại thể cần luôn có sẵn các phương tiện cho phòng ngừa lây nhiễm, gồm:

- Phương tiện VST: xà phòng rửa tay, dung dịch VST chứa cồn.

- Phương tiện PHCN: là các phương tiện sử dụng một lần (găng tay, mũ giấy, khẩu trang y tế, áo choàng, kính bảo hộ, tạp dề). Các phương tiện này phải là loại không thấm nước.

- Phương tiện thu gom chất thải: túi, thùng màu vàng có kích thước đủ lớn để thu gom các phương tiện PHCN sau sử dụng.

- Hóa chất khử khuẩn: dung dịch có Clo hoạt tính 0,1%.

- Phương tiện vệ sinh, khử khuẩn môi trường: Khăn lau, tải lau bề mặt, bình phun tay hoặc máy phun tay.

5. Biện pháp tiến hành

5.1. Tại đơn vị có người nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm SARS-CoV-2 tử vong

Ngay khi có người nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm SARS-CoV-2 tử vong, NVYT trực tiếp điều trị, chăm sóc người bệnh cần thực hiện các nội dung sau:

- Không bố trí người bệnh khác (kể cả người nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm SARS-CoV-2) trong buồng bệnh đang có thi hài. Trường hợp trong buồng bệnh có người bệnh khác thì phải chuyển ngay người bệnh đó sang buồng bệnh khác.

- Gọi điện thoại thông báo và viết giấy yêu cầu nhà đại thể cử nhân viên chuyên thi hài về nhà đại thể.

- Nghiêm cấm người không có nhiệm vụ và người nhà người bệnh vào buồng bệnh.

- Giải thích cho người nhà người bệnh về nguy cơ lây nhiễm và hướng dẫn họ các quy định và biện pháp phòng ngừa lây nhiễm cần áp dụng khi tiếp xúc với thi hài và trong quá trình khâm liệm, thăm viếng.

- Tuyệt đối không mang bất cứ vật dụng gì ra khỏi buồng bệnh khi buồng bệnh chưa được phun khử khuẩn lần cuối.

- Trong khi chờ nhân viên đại thể đến lấy xác, nhân viên khoa phòng che phủ thi hài bằng ga trải giường, lau bề mặt toàn bộ khu vực người bệnh nằm bằng dung dịch Clo hoạt tính 0,1%.

- Nhân viên nhà đại thể mặc đầy đủ phương tiện PHCN khi thực hiện xử lý thi hài.

- Tiến hành cô lập thi hài theo các bước sau:

+ Bọc kín thi hài bằng túi đựng thi hài, sử dụng vật liệu chống thấm lót bên trong nếu có nguy cơ thấm dịch tiết ra ngoài.

+ Phun khử khuẩn bên ngoài lớp túi thứ nhất bằng dung dịch hóa chất khử trùng có Clo hoạt tính 0,1%. Thực hiện tương tự với lớp túi đựng thi hài thứ hai. Túi đựng thi hài phải bằng vật liệu chống thấm, không trong suốt, chắc chắn, không dễ bị đục/thủng, thành túi có độ dày $\geq 150 \mu\text{m}$; Khóa kéo phải kín và chắc chắn.

+ Trường hợp không có túi đựng thi hài, bọc kín thi hài bằng 02 lớp vải cotton dày, sau đó bọc kín thi hài bằng 02 lớp ni-lon. Phun khử khuẩn bên ngoài lớp ni-lon thứ nhất bằng dung dịch hóa chất khử trùng có Clo hoạt tính 0,1%. Thực hiện tương tự với lớp ni-lon thứ hai.

+ Sau khi đóng kín túi đựng thi hài, sử dụng thẻ hoặc miếng dán có biểu tượng nguy hại sinh học (theo quy định tại Thông tư 02/2009/TT-BYT ngày 26/5/2009 của Bộ Y tế hướng dẫn vệ sinh trong hoạt động mai táng và hỏa táng) ở bên ngoài túi.

+ Trải một chiếc vải trải giường sạch lên xe chở thi hài, đặt thi hài lên trên tấm vải sạch, đi tới gần cửa buồng bệnh và tháo bỏ phương tiện PHCN (để đồ tháo bỏ ở phía trong buồng bệnh), khử khuẩn tay và ra ngoài buồng bệnh.

+ Nhân viên nhà đại thể mang đủ phương tiện PHCN tiếp nhận thi hài bên ngoài buồng bệnh, vận chuyển thi hài về nhà đại thể.

- Khử khuẩn lại toàn bộ buồng bệnh, hành lang sau khi xử lý.

- Trong suốt thời gian kể từ khi người bệnh tử vong tới khi mang thi hài ra khỏi buồng bệnh, NVYT tại khoa có người bệnh tử vong cần giám sát nhắc nhở tất cả đối tượng vào buồng bệnh phải thực hiện đúng quy định về cách ly phòng ngừa lây nhiễm.

5.2. Vận chuyển thi hài từ buồng bệnh về nhà đại thể

- NVYT trong suốt quá trình vận chuyển thi hài phải mang đầy đủ phương tiện PHCN (khẩu trang ngoại khoa, găng tay, áo choàng giấy, mũ, ủng). Chi tiết phương tiện PHCN cho nhân viên xử lý thi hài tại Phụ lục 3.

- Vận chuyển thi hài theo đường cách ly và phải phun khử khuẩn ngay sau đó; Nếu vận chuyển bằng thang máy thì không cho người khác đi cùng, trong trường hợp người nhà người bệnh yêu cầu đi cùng thì phải mang đầy đủ phương tiện PHCN. Hạn chế vận chuyển thi hài qua nơi đông người.

- Ngay sau khi đưa thi hài vào phòng lưu giữ, nhân viên nhà đại thể vận chuyển thi hài phải tiến hành phun khử khuẩn xe vận chuyển thi hài bằng dung dịch khử khuẩn có Clo hoạt tính 0,1% để trong vòng 30 phút, sau đó tháo bỏ phương tiện PHCN theo đúng trình tự, thải bỏ các phương tiện này vào túi nilon màu vàng, rửa sạch tay và vệ sinh cá nhân trước khi thực hiện các nhiệm vụ khác.

5.3. Khâm liệm thi hài

Quá trình khâm liệm tuân theo quy trình đặc biệt đối với bệnh dịch nguy hiểm:

- Thực hiện khâm liệm càng sớm càng tốt.

- Khâm liệm thi hài phải được thực hiện tại nhà tang lễ bệnh viện. Hạn chế tối đa số người tham gia khâm liệm.

- Người trực tiếp tham gia khâm liệm phải mang đầy đủ phương tiện PHCN (khẩu trang ngoại khoa, găng tay, áo choàng giấy, mũ, ủng). VST bằng dung dịch chứa cồn và rửa sạch tay bằng xà phòng.

- Tuyệt đối không để người nhà người bệnh thăm viếng thi hài trong suốt thời gian lưu giữ cho tới khi khâm liệm xong.

- Quy trình khâm liệm thi hài:

+ Lót một tấm vải ni-lon lớn đủ để bao bọc thi hài dưới đáy quan tài.

+ Gói kín thi hài bằng tấm vải ni-lon đã lót phía dưới.

+ Đóng kín quan tài. Kiểm tra và dán kín các khe hở của quan tài (nếu có) bằng băng dính không thấm nước.

- Nhân viên nhà tang lễ thực hiện phun khử khuẩn toàn bộ bề mặt buồng khâm liệm và bề mặt quan tài bằng dung dịch khử khuẩn có Clo hoạt tính 0,1%.

+ Tháo các phương tiện PHCN (khẩu trang ngoại khoa, găng tay, áo choàng giấy, mũ, ủng) và thải bỏ vào túi nilon màu vàng.

+ VST bằng dung dịch chứa cồn và rửa sạch tay bằng xà phòng.

+ Tắm vệ sinh thân thể trước khi thực hiện các nhiệm vụ khác.

5.4. Vận chuyển thi hài

- Thông báo trước cho Trung tâm kiểm soát bệnh tật của tỉnh, thành phố (CDC) nơi sẽ chuyển thi hài tới.

- Hoàn tất hồ sơ chuyển thi hài theo yêu cầu của cơ quan YTDP.

- Vận chuyển thi hài thẳng tới nơi chôn (trong trường hợp tại tỉnh/thành nơi chuyển thi hài tới không có nơi hỏa táng) theo kế hoạch đã thống nhất với Trung tâm kiểm soát bệnh tật đại phương. Chuyển thi hài bằng xe ô tô chuyên dụng thẳng tới nơi chôn. Người nhà người bệnh không được lên xe chuyển thi hài.

- Nhân viên lái xe chuyển thi hài phải mang đầy đủ phương tiện PHCN.

5.5. Thăm viếng, xử lý thi hài người nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm SARS-CoV-2

- Hạn chế người vào viếng. Người vào viếng phải mang khẩu trang, không đụng chạm vào quan tài và vệ sinh tay bằng dung dịch có chứa cồn sau khi viếng.

- Thi hài người nhiễm hoặc nghi ngờ nhiễm SARS-CoV-2 cần được chôn càng sớm càng tốt, không để quá 24 giờ kể từ khi tử vong.

- Ngay sau khi vận chuyển quan tài tới nơi mai táng phải khử khuẩn toàn bộ bề mặt phương tiện chở quan tài bằng dung dịch khử khuẩn đã được Bộ Y tế cấp chứng nhận đăng ký lưu hành.

- Trường hợp có nhu cầu vận chuyển thi hài, hài cốt qua biên giới thực hiện theo quy định tại Nghị định số 89/2018/NĐ-CP ngày 25/6/2018 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Phòng, chống bệnh truyền nhiễm về kiểm dịch y tế biên giới.

6. Kiểm tra giám sát và trách nhiệm

- Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh có nhiệm vụ huấn luyện, kiểm tra giám sát và đôn đốc việc thực hiện nghiêm ngặt quy trình, quy định xử lý thi hài người nghi ngờ nhiễm hoặc nhiễm SARS-CoV-2.

- Đơn vị có người bệnh tử vong: đảm bảo tuân thủ các quy định phòng chống lây nhiễm tại khu vực mình quản lý.

- Nhà tang lễ (hoặc khoa Giải phẫu bệnh): thực hiện nhận thi hài, vận chuyển thi hài xuống nhà đại thể, khám liệm thi hài và tổ chức thăm viếng, xử lý thi hài theo quy định.

- Đơn vị vận chuyển: bố trí xe vận chuyển thi hài và thực hiện các quy định trong quá trình vận chuyển thi hài tới nơi mai táng. Chuẩn bị sẵn một cơ sở phương tiện PHCN để nhượng lại cho người nhà người bệnh sử dụng khi cần.

- Phòng Kế hoạch tổng hợp: giám sát thực hiện, tiếp nhận và báo cáo xin ý kiến Ban chỉ đạo bệnh viện giải quyết các vướng mắc nảy sinh trong quá trình thực hiện quy định này.

- Lập danh sách tất cả NVYT, người nhà... có tham gia xử lý và khâm liệm thi hài để báo cáo và theo dõi trong 14 ngày theo quy định đồng thời hướng dẫn họ các triệu chứng cần phát hiện, báo cáo và đi khám.